

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

"The FORMULA Conference 2012" i Oslo 22. – 23. mars. Fri bevegelse av tjenester og arbeidsmarkedsregulering i et utvidet EU og EØS er tema for Formula-prosjektet, som inviterer til internasjonal avslutningskonferanse i Oslo 22. - 23. mars 2012. Prosjektet er finansiert av Norges Forskningsråd og ledet av professor Stein Evju, Institutt for Privatrett, Universitetet i Oslo, i samarbeid med Fafo. Fafos forskningssjef Jon Erik Dølvik (bilde) skal bidra både med innledning og som debattleder, og Fafo Østforums prosjektleder Line Eldring skal holde forberedt

kommentar. (Fafo Østforum, 17.01.12) [Les mer](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE**ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING**[Temaside om allmenngjøring](#)

Tapte og vant i EFTA-domstolen. Det er ikke lov å allmenngjøre bestemmelser om reise, kost og losji har EFTA-domstolen avgjort. Men det er lov å allmenngjøre arbeidstida. Det er dommen som EFTA-domstolen kom med i dag i rettsaken ni verft, Norsk Industri og NHO har gått til mot Staten. Arbeidsgiverne mener at allmenngjøringen av Verkstedoverenskomsten fra 2008 strider mot EU-retten. EFTA-domstolen gir arbeidsgiverne delvis medhold. Utstasjoneringsdirektivet, som skal sikre utenlandske arbeidere samme lønns- og arbeidsvilkår som de innenlandske, tillater ikke å allmenngjøre bestemmelser om betaling til reise, kost og losji. (LO-Aktuelt, 23.01.12) [Les mer](#) Les [dommen fra Efta-domstolen](#) Se også reaksjoner (23.01.12): [EU-retten undergraver tariffavtale](#) (ABC Nyheter) [Norsk Industri og NHO: - Tilfreds med dommen](#) (NHO) [Mener Norge bryter EØS-avtalen](#) (Aftenposten)

Kommentar: - Slår EØS beina under allmenngjøringsloven, vil EØS-motstanden øke.

- I de nærmeste dagene vil EØS-avtalens framtid til å bli avgjort. 17. januar vil EØS-utvalget ledet av Fredrik Seierstedt legge fram sin innstilling, men den vil ikke bety noe. Det er Efta-domstolens kjennelse i allmenngjøringssaken 23. januar som er viktig, skriver Torgny Hasås i en kommentar. - NHO og Norsk Industri har på vegne av syv verft stevnet Staten ved Tariffnemnda inn for Efta-domstolen. Arbeidsgivernes påstand er at allmenngjøringsloven strider mot EØS-avtalen. Hvis EØS slår beina under allmenngjøringsloven, vil EØS-motstanden i fagbevegelsen uten tvil vokse voldsomt, skriver Hasås. (Fri Fagbevegelse, 13.01.12) [Les mer](#)

Nyhets saker om sosial dumping

Nordens Faglige Samorganisasjon (NSF) diskuterte minstelønn. Fafo-forsker Line Eldring innledet om minstelønn på et NSF-seminar. Eldring presenterte minstelønnsordninger i utvalgte europeiske land. 20 av 27 EU-land har lovfestet minstelønn. Nordisk fagbevegelse er motstandere av at minstelønnsatser skal fastsettes på europeisk nivå. - Hvordan vi sammen kan bidra til anstendige lønns- og arbeidsvilkår i Europa og hindre sosial dumping er et sentralt spørsmål. Vi kan diskutere minstelønn i teorien, men for oss er dette ingen aktuell løsning. Lønnsdannelsen skal skje i forhandlinger mellom arbeidslivets parter, sier YS-leder Tore Eugen Kvalheim. (YS, 20.01.12) [Les mer](#)

Maskinistforbundet etterlyser tiltak mot sosial dumping på norsk sokkel. Maskinistforbundet ble ikke inkludert da Arbeidsdepartementet innkalte to sjømannsorganisasjoner til et møte om antidumping-arbeidet og tariffbestemmelsene på norsk sokkel. Maskinistforbundet reagerer kraftig og føler de blir holdt utenfor fordi de har fremmet tydelige krav om antidumping tiltak på sokkelen. – Departementet har i tre år utredet spørsmålet om antidumpingtiltak og allmenngjøring av tariffavtalen på norsk sokkel. Men det skjer absolutt ingen ting, sier generalsekretær i Maskinistforbundet, Hilde Gunn Avløpp. (Sunnmørsposten, 07.01.12) [Les mer](#)

- **Adecco dumper lønningene igjen.** Etter Dagbladets avsløringer i fjor lovte Adecco å løfte alle sine ansatte opp på tariffnivå. Nå mener Fagforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund at Adecco har brutt løftet. Informasjonssjef i Adecco, Anne-Stine Talseth, avviser påstander om underbetaling. - Vi lønner i henhold til tariffavtalen. Vi registrerer at noen mener vi benytter feil avtale, men vi lønner tariff, sier hun. (Dagbladet, 23.01.12) [Les mer](#)

Debatt om nye regler for utenlandske turbiler i Norge. - Sunnmørsposten skiver på lederplass 22. desember 2011 at sosial dumping ikke kan aksepteres og må forebygges via høyere bøter og økte kontroller. En uke senere bagatelliserer og forsvarer avisen på lederplass bruken av utenlandske turbiler i Norge. De utenlandske sjåførene lønnes i henhold til hjemlandets lønns- og arbeidsvilkår, noe som bærer preg av sosial dumping. Dette er misvisende og inkonsekvent skriver administrerende direktør i NHO Transport, Jon H. Stordrange i en kronikk i Sunnmørsposten 10. januar. (NHO Transport, 11.01.12)

[Les kronikken i Sunnmørsposten 10.01.12](#)

Polakker jobbet 100 timer i uka. Vikarbyrået Jobzone i Tromsø risikerer politianmeldelse for grov sosial dumping. I en rapport fra Arbeidstilsynet kommer det fram at fire polske arbeidere har jobbet opptil 19,5 timer daglig og 102 timer i uka med ferdigstilling et nybygg til dagligvaregrossisten ASKO Nord. Polakkene skal heller ikke ha fått overtidstillegg de har krav på. (Fri Fagbevegelse, 17.01.12) [Les mer](#)

Refses politiet for forskjellsbehandling av norske og utenlandske sjåførere. En [trailersjåfør fikk halvert bot fordi han er svensk](#). I sjåførmiljøet er det stor misnøye med forskjellsbehandling av sjåførere som kjører for norske bedrifter og de som er her på oppdrag fra bedrifter i utlandet. Dersom man får reduserte avgifter og straffer så blir mulighetene for ytterligere sosial dumping forsterket. Norsk Transportarbeiderforbund mener at argumentet om at svensker har dårligere lønns- og arbeidsvilkår ikke holder. (VG, 08.01.12) [Les mer](#) Se også: [Norsk Yrkessjåfør Alliance: - Fører til sosial dumping](#) (Aftenposten, 08.01.12)

VIKARBYRÅDIREKTIVET

Kommentar: Fortjener de ikke bedre selv om de jobber via et vikarbyrå? - Det er på høy tid at vikarbyråansatte får samme juridiske rettigheter som faste ansatte, mener Per Bergerud, adm.dir. i bemanning- og rekrutteringsselskapet PROFFICE. I en kommentar til LO-forbundene som støtte streiken mot EUs vikarbyrådirektiv, skriver Bergerud: - Det de aktuelle LO-forbundene bør bekymre seg for, er utenlandske firmaer som kommer til Norge, henter inn vikarbyråansatte fra utlandet og lønner dem etter rumenske satser. Det er sosial dumping. Fortjener de ikke bedre selv om de jobber via et vikarbyrå? spør han. (E24, 20.01.12) [Les mer](#)

Vil presse regjeringen til å reservere seg mot vikarbyrådirektivet. Over 2.000 fagforeningsfolk møtte fram i Oslo for å presse Arbeiderpartiet og regjeringen til å legge ned veto mot EUs vikarbyrådirektiv. Presset rettes også mot LO. Aktivistene vil ha et nei-vedtak i LO-sekretariatet (Fri Fagbevegelse, 18.01.12) [Les mer](#)
Lokale nyhetssaker om streiken mot EU-direktivet:
[Hønefoss](#) (Ringerikes Blad, 18.01.12)
[Rana](#) (Rana Blad, 18.01.12)
[Sarpsborg](#) (Sarpsborg Arbeiderblad, 18.01.12)
[Trondheim](#) (Fri Fagbevegelse, 18.01.12)
[Drammen](#) (Drammens Tidende, 18.01.12)
[Mossedistriktet](#) (Moss Avis, 18.01.12)
[Haugesund](#) (NRK Rogaland, 18.01.12)
[Bergen](#) (NRK Hordaland, 18.01.12)

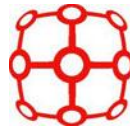

Kommentar: Vikarierende direktiv-hensikter. - Det blåste før jul opp til het debatt om EUs vikarbyrådirektiv. Debatten om direktivet preges av EØS motstand, og er nesten rensket for det som burde være hovedfokus og som direktivet handler om, nemlig at vi trenger ordnede forhold i vikarbransjen over hele Europa, skriver Anette Trettebergstuen og Knut Storberget. (Arbeiderpartiet, 18.01.12) [Les mer](#) Se også: [Direktivet sikrer vikarer bedre lønns- og arbeidsvilkår](#) (Arbeiderpartiet, 18.01.12)
[LO-topper: - Vi som er i mot vikarbyrådirektivet har ingen vikarierende motiver](#) (Fagbladet, 19.01.12)

Politisk streik mot EUs vikarbyrådirektiv. 36 LO-avdelinger står bak initiativet "Veto mot EUs vikarbyrådirektiv – ja til faste ansettelser!" med aksjonsdag onsdag 18. januar. Det er arrangementer en rekke steder rundt om i landet. (EL & IT, 10.01.12) [Les mer](#) Se også debattinnlegg og nyhetssaker:
- [Stoler ikke på EU](#) (Fagbladet, 18.01.12)
[Markering i Lærdal](#) (Porten, 16.01.12)
[NTL til politisk streik](#) (Universitetsavisa, 12.01.12)
[Vikarierende direktivhensikter](#) (Ap, 11.01.12)
[HK oppfordrer til politisk streik](#) (HK-Nytt, 11.01.12)
- [Fagforeningsknusing](#) (Sandefjords Blad, 10.01.12)
[SAFE støtter politisk streik](#) (SAFE, 10.01.12)
[Løsarbeideren](#) (oa.no, 09.01.12)
[For et anstendig arbeidsliv](#) (oa.no, 07.01.12)
[Oppfordrer til streik](#) (Fri Fagbevegelse, 02.01.12)

Vikar-streik uten resultat. Den politiske streiken mot vikarbyrådirektivet får ingen følger – Arbeiderpartiet lar seg ikke presse til å legge ned veto. – Om LO snur og krever veto mot direktivet, vil ikke det endre vår holdning. Motstanderne mot direktivet frykter noe vi mener det ikke er noen grunn til å frykte, sier Anette Trettebergstuen, Aps arbeidspolitiske talskvinne, til NTB. (Maleren, 19.01.12) [Les mer](#)

Vikarbyrådirektivet: Øker presset mot regjeringen. EL & IT leder Hans O. Felix håper på stor oppslutning om den politiske streiken. Det vil øke presset mot regjeringen i vikarbyråsaken.

Målsetningen med streiken er å få regjeringen til å snu og gå inn for veto mot implementering av vikarbyrådirektivet. Felix mener det er høyst aktuelt å ta opp saken om veto mot direktivet i LO-sekretariatet, dersom regjeringens holdning ikke snur etter streiken. (Magasinet, 17.01.12) [Les mer](#)

Industri Energi støtter vikarbyrådirektivet.

Forbundsleder Leif Sande er en enslig svale i LO-miljøet med sitt ja til vikarbyrådirektivet. I morgen er det aksjonsdag mot direktivet, støttet av 37 lokal-LOer og mange av LOs forbund. - Etter vår oppfatning er vikardirektivet først og fremst et forsøk på å skape et mer seriøst arbeidsmarked i Europa. Vikardirektivet vil tvinge norske politikere til å innføre regler som norsk fagbevegelse aldri har fått gehør for tidligere. Vi er derfor positive til vikardirektivet, sier Sande. (Fri Fagbevegelse, 17.01.12) [Les mer om Industri Energis vurdering av vikarbyrådirektivet, samt hva de øvrige forbundene sier](#)

Stortingspolitiker overrasket over utstrakt vikarbruk.

Gerd Janne Kristoffersen ble overrasket da hun hørte om den utstrakte vikarbruken i næringslivet. Hun stemte ja da stortingsgruppa til Arbeiderpartiet behandlet vikarbyrådirektivet. Bare seks i gruppa stemte mot. Ledelsen i Arbeiderpartiet har lagt bredsida til for å få ja til direktivet. Nå øker motstanden. – Jeg blir påvirket av det jeg hører fra sentrale tillitsvalgte i Nord-Trøndelag. Vi skal ha et arbeidsliv der fast ansettelse er hovedregelen. Vikarer skal brukes for å ta topper, ikke for å dekke permanent behov for arbeidskraft, sier hun. (Trønderavisa, 13.01.12) [Les mer](#)

Hver tredje vikar var arbeidsledig. Hver tredje ansatt i bemanningsbransjen var registrert arbeidsledig før vedkommende fikk jobb som vikar. Langt de fleste i bransjen jobber heltid. Det viser en ny undersøkelse som Synovate Norge har utført på vegne av NHO Service. – Undersøkelsen viser et annet bilde av arbeidsforholdene enn det mytebaserte bildet som gjerne presenteres av ideologiske motstandere av bransjen, sier fagsjef Even Hagelien i NHO Service til NTB. (Bygg.no / NTB, 16.01.12) [Les mer](#)
Se også: [Bemanningsbransjen er en verdifull inngangsport til arbeidslivet](#) (NHO Service, 16.01.12)
Last ned rapporten [Ansatt i bemanningsbransjen](#)

Tillegghøring til Høring om konsekvenser av vikarbyrådirektivet. Høringsfrist 31.01.2012

Høring – [Forslag til tiltak for å sikre at regler vedrørende inn- og utleie av arbeidskraft etterlevs](#) (Arbeidsdepartementet, 12.12.11)

EL & IT: Høringsvar om tiltak i forbindelse med vikarbyrådirektivet. Sosial dumping og et useriøst arbeidsliv er uløselig tilknyttet bransjen som driver med utleie av arbeidskraft (vikarbyråer). Slik er det i Norge, og i resten av Europa. Den fleksibilitet som det hevdes er nødvendig for bedriftene, må veies opp mot den utrygge situasjon arbeidstakerne kommer i, skriver EL & IT-forbundet i sitt høringsvar. (EL & IT, 18.01.12) [Les mer](#)

- Tiltakspakken inneholder viktige bidrag for bemanningsbransjen.

Fellesforbundet mener at regjeringens tiltakspakke omkring inn- og utleie av arbeidskraft i all hovedsak er positiv. Den inneholder viktige bidrag for å sikre gode arbeidsvilkår for ansatte i bemanningsbransjen, men noen av tiltakene trenger presiseringer for at de kan bli et bedre verktøy, sier forbundssekretær Steinar Krogstad. (Fellesforbundet, 16.01.12) [Les mer](#)

[Les høringsnotatet fra Fellesforbundet](#)

EUROPAUTREDNINGEN

Europautredningen ble lagt frem i dag. Regjeringen oppnevnte i januar 2010 et forskningsbasert, bredt sammensatt offentlig utvalg for å gjennomgå erfaringene med EØS-avtalen og øvrige avtaler med EU. Utvalget har vært ledet av professor Fredrik Sejersted ved Universitet i Oslo. Fafo-forsker Jon Erik Dølvik (bilde) har vært en av de tolv medlemmene i utvalget. Kapittel 16.5 i rapporten omhandler arbeidsinnvandring fra EU/EØS-området og oppsummeres slik:

"Samlet sett har den økte arbeidsinnvandringen under EØS-avtalen hatt positive konsekvenser for vekst, sysselsetting, fleksibilitet og regional utvikling i det norske arbeidsmarkedet. (...) I et lengre samfunnmessig perspektiv er det bekymringsfullt at arbeidsinnvandringen i en del bransjer ser ut til å forsterke tendenser til segmentering og lagdeling i de nedre delene av arbeidsmarkedet." (Fafo Østforum, 17.01.12) [Gjennomgang av Norges avtaler med EU](#) (Utenriksdepartementet, pressemelding, 17.01.12)

Les Europautredningen: [Utenfor og innenfor. Norges avtaler med EU](#). Kap 16 [Arbeidsliv og arbeidsmarked](#)
Se også: [EØS-utvalgets mandat](#) [EØS-utvalgets sammensetning](#)

Kronikk om Europautredningen: Spådommer gjort til skamme. - Et hovedpunkt i utredningen er virkningene av den store arbeidsinnvandringen etter 2004, som framholdes som «en av de største gevinstene og en av de største utfordringene for norsk arbeidsliv som følge av EØS-avtalen». Norge er blant de land i EU/EØS som per innbygger har flest sysselsatte fra nye EU-land. Siden 2004 har arbeidsinnvandring fra EU stått for nesten halve sysselsettingsveksten. Dette har kommet distriktsnæringer som landbruk, fiskeindustri og verft til gode, og som Kristin Halvorsen har påpekt: uten polakkene hadde det ikke vært nok bygningsarbeidere og handlingsrom i budsjettene til å få barnehageløftet i mål, skriver Fafos Jon Erik Dølvik. (Dagsavisen, 18.01.12) [Les kronikken](#)

Diskusjon om enkeltdirektiv frå EU bidrar til EØS-skepsis i fagrørsla.

Striden rundt vikarbyrådirektivet har gjort at det er debatt om EU i heile fagrørsla. - Inntrykket mitt er at det er i ferd med å byggje seg opp ein stor EØS-skepsis i fagrørsla, seier SVs nestleiar Bård Vegar Solhjell. Han viser til at det går føre seg diskusjonar både om heile EØS-avtalen, og til at mange enkeltdirektiv frå EU blir diskutert. - Fagrørsla byrjar merke i kor stor grad avtalane påverkar arbeidslivet og kampen mot sosial dumping, seier Solhjell. (Nasjonen, 19.01.12) [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Stort behov for arbeidskraft i Rogaland. - Den største utfordringen for næringslivet i Rogaland, og særlig innenfor oljå, er å skaffe nok kvalifisert arbeidskraft, sier regiondirektør Hallvard Ween i NHO Rogaland. Hovedutfordringen nå er den svake tilgangen på ingeniører og fagarbeidere. Vi kan kompensere noe av dette med utenlandsk arbeidskraft fra eurokriselandene i sør, men vi kan ikke lene oss på arbeidsinnvandring aleine, sier Ween. (Stavanger Aftenblad, 09.01.12) [Les mer](#)

Se også: [Sørlandet har stort behov for arbeidskraft](#) (NRK Sørlandet, 12.02.12)

Sunnmøre vil være avhengig av arbeidsinnvandring. Olje, gass og fiske vil bidra til at Sunnmøre vil være en sterk vekstregion i fremtiden, men regionen vil være avhengig av arbeidsinnvandring for å møte behovet for arbeidskraft – både i privat og offentlig sektor. Det mener regionansvarlig Arthur Almestad i Norges forskningsråd. Siden 2006 har Sunnmøre hatt en folkevekst i takt med landet for øvrig. Arbeidsinnvandringen, spesielt knyttet til behovet den maritime industrien på Sunnmøre har for arbeidskraft, utgjør en stor del av befolkningsveksten. Unge, enslige menn, spesielt fra Baltikum og Polen, er den største gruppen arbeidsinnvandrere, sier Almestad. (Sunnørsposten, 07.01.12) [Les mer](#)

Euroflyktninger

Ber blakke arbeidsinnvandrere reise hjem. - Hvis det ikke er arbeid, så er det ikke arbeid. Søreuropeere som mislykkes i jobbjakten i Norge bør heller reise hjem, mener arbeidsminister Hanne Bjurstrøm. - Vi er en del av det frie europeiske arbeidsmarkedet. Men hvis det ikke er jobber, så har vi som stat ikke noen forpliktelser ut over å sørge for at de arbeidssøkerne fra EU ikke lider akutt nød, sier Bjurstrøm. (Bergens Tidende, 22.01.12) [Les mer](#) Se også: [Euroflyktning samler flasker for å overleve](#) (Bergens Tidende, 21.01.12)

Utfordret arbeidsministeren på trygdeeksport. - Vi kan ikke både være Europas trygdekontor og opprettholde velferdsgodene våre, sier Robert Eriksson som leder arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget. I Stortinget i dag utfordret han arbeidsminister Hanne Bjurstrøm på hvordan hun vil trygge den norske velferden. - Når flere europeiske land er i krise og opplever økende arbeidsledighet, blir Norge et ettertraktet land for velferdsflyktninger. Jeg er positiv til arbeidsinnvandring, men vi må tiltrekke oss kvalifisert arbeidskraft som vil være med å skape verdier i landet, sier Eriksson. (Frp, 12.01.12) [Les mer](#)

Euroflyktning. A-magasinet har i dag en artikkel om euroflyktninger. Fafos arbeidslivsforsker Line Eldring har fulgt med på arbeidsinnvandringen fra Øst-Europa siden EU-utvidelsen i 2004, og nå har hun begynt å fatte interesse for arbeidssøkere fra de såkalte PIGS-landene (Portugal, Italia, Hellas og Spania). Antallet er foreløpig lavt, men økningen det siste året er stor, sier Eldring. (A-magasinet, papirutg., 20.01.12)

Euroflyktninger fra sør: Nødhjelp er en plikt, men informasjon bør være hovedstrategien. Søreuropeere søker lykken i Norge, drevet av økonomisk krise og høy ledighet i hjemlandet. Arbeidsinnvandring fra EU/ EØS-området er fullt lovlig, men en innlysende betingelse for en velfungerende arbeidsinnvandring er at det finnes et rimelig samsvar mellom utlendingenes kvalifikasjoner og behovet på det norske arbeidsmarkedet, skriver Farsunds Avis på lederplass. (07.01.12) [Les mer](#)

Kriseinnvandring kan hjelpe oljebransjen. Det er vanvittig rift om kvalifisert arbeidskraft innen petroleumssektoren i Rogaland. Det er veldig stor etterspørsel etter ingeniører og IKT-fag, og særlig petroleumsingeniører. For oljenæringen kan løsningen være arbeidsinnvandring fra eurokriselandene i sør. De dårlige tidene, spesielt i Italia og Spania, kan gjøre det lettere å få tak i ingeniører. (Stavanger Aftenblad, 09.01.12) [Les mer](#)

Arbeidsgivere utnytter euroflyktninger, skriver *Vårt Land*. - Med eurokrisen blir tilfanget av arbeidere som er villig til å jobbe for lav lønn større, men det er vanskelig å dokumentere hvor mange som faktisk utnyttes, sier Fafo-forsker Line Eldring til avisen. (Vårt Land, papirutg., 06.01.12)

ANDRE NYHETER

Partiene på borgerlig side vil myke opp arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Et forslag fra partiene på borgerlig side er at avtaler om arbeidstid kan inngås lokalt, og at Arbeidstilsynet skal forvalte denne varetakelsen. – Å lempe på arbeidstidsbestemmelsene handler også om velferd, avlønning, kompensasjon og fritid. Dette er ikke spørsmål for Arbeidstilsynet, men for fagforeninger og arbeidsgiverorganisasjoner. Et godt, organisert arbeidsliv er den beste resepten mot sosial dumping, sier arbeidsminister Hanne Bjurstrøm. (Arbeidets Rett / ANB-NTB, 22.01.12) [Les mer](#)

Langemyhr frifunnet for bedrageri, men dømt for brudd på arbeidsmiljøloven. I dag falt dommen mot Harald Langemyhr, firmaet hans Langemyhr AS og den polske arbeidsformannen Rafael Garan i Oslo tingrett. Tiltalen var millionbedrageri mot Oslo kommune. De ble frifunnet på alle hovedpunkter, men de ble dømt for brudd på arbeidsmiljøloven, og har godtatt en bot på 50.000 kroner. Retten finner bevist at det har vært innkvartert flere arbeidere i boligcontainere og at dette var i strid med arbeidsmiljøloven. (Aftenposten, 19.01.12) [Les mer](#)
Se også: [Langemyhr frifunnet for bedrageri](#) (Tønsberg Blad, 19.01.12)

Stadig større lønnsforskjeller. Utviklingen er drevet fram av stor lønnsøkning på toppen, men også lavere utvikling i bunn fastslår LOs samfunnspolitiske avdeling i notatet «Etter mellomoppgjøret 2011». Sjøføkonom Stein Reegård i LO bekrefter utviklingen mot større lønnsforskjeller. – Men vi gjør alt vi kan for å holde den liten, med lavlønsordninger og organisering, samtidig som vi jobber mot useriøsitet og sosial dumping, sier han. Den bransjen som skiller seg ut med en langsiktig nedadgående utvikling er hotell- og restaurantbransjen. Reegård mener stor arbeidsinnvandring, lav organisasjonsgrad og liten forhandlingsevne kan ha bidratt til dette. (LO-Aktuelt, 11.01.12) [Les mer](#) Last ned: [LOs samfunnsnotat nr 12/2011: «Etter mellomoppgjøret 2011»](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikktutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no